

LATINA PRO NĚMČINÁŘE – HODINA XII.
VAZBA NOMINATIVU S INFINITIVEM

Některá *verba dicendi* a *verba sentiendi* v pasivu (zejména *videor* = zdá se, že já..., *dicor* = říká se, že já..., *narror* = vypráví se, že já..., *putor* = lidé si myslí, že já..., *existimor* = panuje domněnka, že já...) uvozují tzv. nominativ s infinitivem, kde nominativ zastupuje podmět věty vedlejší podmětne a infinitiv její přísudek. Podmět věty vedlejší je však jasně vyjádřen již osobou a číslem řídicího slovesa, a tak se nominativ ve vazbě nemusí vždy vyskytnout. V nominativu odpovídajícího čísla a rodu budou však veškeré větné členy rozvíjející podmět (přívlastek shodný, doplněk, jmenná část přísudku). Do češtiny se překládají vedlejší větou se spojkou „že“:

	laudare				chválí.
	laudari	dicitur.	Říká se, že		je chválena.
Mater	laudavisse	dicebatur.	Říkalo se, že	matka	pochválila.
	laudata esse	dicetur.	Bude se říkat, že		byla pochválena
	laudatura esse				pochválí.
	laudatum iri				bude pochválena.

Discipuli laudati esse videntur.

Zdá se, že žáci byli pochváleni.

Amicus sero venturus esse indicabatur.

Soudilo se, že přítel přijde pozdě.

Slovesa *iubeo* (přikazuji), *veto* (zakazuji), *prohibeo* (bráním), *sino* (dovoluji) uvozují v aktivu vazbu akuzativní, v pasivu pak vazbu nominativu s infinitivem, přičemž platí, že infinitiv slovesa je v aktivním tvaru, je-li vyjádřena osoba, již se něco přikazuje či zakazuje (v latině podmět věty vedlejší). Není-li osoba uvedena, příslušný infinitiv je pasivní:

Dux exercitum urbem defendere iussit.

Vůdce poručil vojsku bránit město.

Exercitus a duce pugnare iussus est.

Vojsku bylo vůdcem poručeno bránit město.

Dux urbem defendi vetuit.

Vůdce zakázal bránit město.

Matrem vocari pater iussit.

Otec rozkázal, aby byla zavolána matka.

Mater filios puniri vetuit.

Matka zakázala, aby synové byli potrestáni.

EXERCITIONES

I. Přeložte a všimněte si rozdílu:

1. Sororem errare puto. – Soror errare putatur.
2. Tradunt (homines) Homerum caecum fuisse. – Homerus caecus fuisse traditur.
3. Frater putat me felicem esse. – Frater putat te felicem esse. – Frater felix putatur.
4. Videor felix esse. – Videris felix esse.

II. Překládejte:

1. Amicus iam venisse videtur. 2. Amici ad nos venturi esse videbantur. 3. Soror tua laudata esse videbatur. 4. Oppidum ab hostibus deletum iri iudicabatur. 5. Servi cum militibus fortiter pugnavisse traduntur. 6. Socrates nihil scripsisse iudicatur.

1. Saepe laudari diceris. 2. Non saepe laudari videmini. 3. A magistro laudatum iri videor. 4. Male discere videbaris. 5. In schola optimi esse dicimur. 6. Pater maior esse diceris. 7. Patri similis dicor. 7. Parentes iam non habere dicimini.

1. Dux militibus auxilium mitti iussit. 2. Dux milites auxilium mittere iussit. 3. Milites auxilium mittere iussi sunt. 4. Milites auxilium mitti vetuerunt. 5. Auxilium mitti iussum est. 6. auxilium militibus mitti vetitum est.